

כי תצא חכ"ד שיחה א'

הביאור ב"ותלית אותו על עץ" – שהמיתה היא רק מצד עץ הדעת - שייך לכל אחד מצד פנימיות הנשמה.

ידוע הספד האריז"ל על הרמ"ק ש"כי יהי' באיש חטא משפט מות" - שכשיחסר (חטא מלשון חסרון) טעם משפט המות אזי "ותלית אותו על עץ" - שטעם המיתה הוא מצד חטא עץ הדעת.

ויש לומר שענין זה שונה מהמבואר בגמרא ש"ד' מתו בעטיו של נחש", ששם ההדגשה היא על הנחש שהכשיל את האדם - מצד חיצוניות הנשמה, שלכן ישנו חסרון בצדיק מצד החטא והוא שמרגיש את עצמו. אך בפירוש האריז"ל ההדגשה היא על העץ שנברא ע"י הקב"ה, ואדרבא בפשש"מ עץ הדעת תאנה היתה, שהתאנה היא מהפירות שנשתבחה בהם א"י, והחטא הי' לא מצד האדם אלא מצד "נורא עלילה על בני אדם". וזהו בחי' פנימיות הנשמה שבה אין שייך חטא, ופנימיות הנשמה מתגלה ע"י פנימיות התורה, שלכן זהו בחי' הרמ"ק.

והנה, אף ש"ד' מתו בעטיו של נחש" שייך רק ליחידי סגולה - שבחיצוניות הנשמה - בכוחות הגלויים שלהם - אין ענין של חסרון חוץ מ"עטיו של נחש", מ"מ "ותלית אותו על עץ" שייך לכל אחד ע"י לימוד פנימיות התורה המגלה את פנימיות הנשמה, ופנימיות הנשמה בכל אדם הוא למעלה מחטא, וצריך רק לגלות את המעינות דהנשמה לחוצה שבאדם.